

GÖTEBORGS KOMMUN
stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se

2023-05-24

1 (22)

Dnr- SI 2022:10195

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Donsöskolan
F-6 i Göteborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Donsöskolan F-6* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Donsöskolan F-6* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skaffa sig en bred bild för att göra adekvata bedömningar av skolenhetens verksamhet som underlag inför beslut om utvecklingsinsatser.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla undervisningen så att alla elever får tillgång till en stimulerande och strukturerad undervisning.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla trygghetsarbetet till att omfatta samtliga elevers olika skolmiljöer under hela skoldagen för att rektorn vid behov ska kunna genomföra adekvata åtgärder.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda arbetet med att följa upp och analysera elevernas betyg och omdömen i syfte att identifiera eventuella avvikelser och ta reda på vad dessa beror på och vidta adekvata åtgärder.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **26 januari 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg.

Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2022:10195) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag,

Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande,

2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Donsöskolan F-6* leder och styr i flera delar skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn till viss del följer upp och analyserar skolans resultat avseende studie- och trygghetsresultat, samt fattar beslut om utvecklingsåtgärder och hur resurser ska fördelas. Dock saknas en bred uppföljning undervisningens genomförande och av hur värdegrundsarbetet inkluderas i undervisningen. Rektorn medverkar i analysarbetet och identifierar delar som behöver utvecklas på skolan. Det finns ett jämställdhetsarbete på skolan som rektorn har identifierat kan utvecklas ytterligare. Lärarna har förutsättningar att samverka med varandra men rektorn följer inte upp hur det kollegiala lärandet eller värdegrundsuppdraget ger avtryck i undervisningen.

Uppföljning och analys

Skolinspektionens granskning visar att rektorn till viss del är i delaktig i arbetet kring att analysera de underlag som samlas in på skolan avseende elevernas kunskapsresultat. Vid granskningens genomförande har den tidigare biträdande rektorn slutat och den tillträdande ännu inte börjat. Av intervjuer med såväl rektor som lärare framgår att det framför allt är biträdande rektor som är ansvarig för att inhämta och analysera underlag kopplade till kunskapsresultat och undervisningens genomförande samt hur värdegrund integreras i undervisningen. I intervju berättar rektorn att analysarbetet ska genomföras av biträdande rektorn, specialpedagog och lärarna. Rektorn har emellertid inte kännedom om hur analysarbetet går till, då detta har letts av den förra biträdande rektorn. Av inskickat material och intervjuer framgår trots detta att det finns ett strukturerat och systematiskt arbete med att samla in resultat för elevernas kunskapsutveckling samt upplevelse av trygghet. Underlaget baseras på Skolverkets bedömningsstöd, nationella prov, elevenkäter om trygghet och

studiero samt omdömen och betyg. Rektorn förklarar att hen följer upp undervisningen genom att analysera resultat tillsammans med lärarna, resultaten analyseras både på individnivå och på gruppnivå. Analysen har visat att undervisningen behöver utvecklas så den blir mer differentierad och möter fler elever. Detta för att inte behöva använda extra anpassningar i den utsträckning det är idag. I detta arbete behöver elevhälsans resurser vara involverade för att utveckla metoder och arbetssätt, exempelvis kopplade till upplägg, material, organisation av undervisningen. Rektorn har identifierat att, tillsammans med den nya specialpedagogen, kommer de behöva se över uppföljningen av åtgärdsprogram eftersom rektorn anser att de behöver följas upp mer frekvent än hur det tidigare har varit.

Den föregående biträdande rektorn följde upp undervisningens genomförande genom både dialog med lärare och besök i klassrum. Rektorns bild av hur undervisningen genomförs är framför allt fokuserad till i sådana fall undervisningens struktur och studieron behöver utvecklas. Det framkommer även att rektorn har en begränsad bild av hur värdegrundsuppdraget integreras i lärarnas undervisning. Rektorn berättar att det inte finns en utarbetad rutin kring att utvärdera insatserna. I intervju med lärarna framkommer att de arbetar med värdegrunden genom att undervisa eleverna i Livskunskap, då de tar upp frågor och ämnen såsom språkbruk och frågor kopplade till etik- och moral. Det är emellertid upp till varje lärare hur de arbetar med dessa frågor i sina ämnen och klasser och rektorn följer inte upp på vilket sätt det görs. Rektorn berättar i intervju att ett arbete kring värdegrund och skapandet av en god inlärningsmiljö kommer att implementeras på skolan där samtlig personal kommer att vara delaktig. Lärarna berättar i intervju att det även var föregående biträdande rektor som initierade kompetensutveckling kopplade till de utvecklingsområden som har funnits i verksamheten.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att det finns jämställdhetsarbete på skolan och att rektorn har identifierat delar som kan fortsätta att utvecklas för att alla elever ska ges samma förutsättningar oberoende av könstillhörighet. Samtliga personalintervjuer framvisar att det på skolan finns ett överenskommet och medvetet arbete kring hur flickor och pojkar bemöts i verksamheten. Lärarna berättar till exempel att personalen undviker att säga att man ska "ringa mamma" om något har hänt, utan att de istället säger att de en "ringer förälder". Lärarna har också tidigare noterat att flickorna tog större ansvar på skolgården för att samla ihop leksaker efter rasterna och att eleverna då istället delades in i könsblandade grupper som fick rullande ansvar för skolgården. Rektorn säger i intervju att hen ser i resultaten att det finns skillnader mellan flickor

och pojkar. Rektorn förklarar att arbetet med analyser av dessa skillnader behöver fördjupas och följas upp för att kunna identifiera eventuella behov av differentiering. Skolinspektionen uppmuntrar rektorn till att fortsätta och fördjupa analysarbetet kring jämställdhetsfrågor såsom skillnader i resultat mellan könen, men även att leda och styra verksamhetens jämställdhetsarbete på ett övergripande plan för att säkerställa att verksamhetens alla delar främjar kunskapsutvecklingen hos både flickor och pojkar.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet. Rektorn berättar att det finns rutiner där administrationen och biträdande rektorn som går igenom rutiner för introduktionen av obehöriga lärare. Vidare visar granskningen att rutiner på skolan är kända och tydliga för personalen. Det finns en mötesstruktur på skolan som ger lärarna en möjlighet att samverka, men denna samverkan kan fortsätta utveckla. Den föregående biträdande rektorn har varit involverad i planeringen av lärarnas möten och ansvarig för lärarnas kollegiala samverkan, exempelvis har lärarna observerat varandras lektioner. I intervju säger rektorn att den nya biträdande rektorn tillsammans med förstelärare som kommer att ha fokus på lärarnas mötesstruktur och samverkan. Av granskningen framgår en variation i hur väl lärarna strukturerar sin undervisning, samt om eleverna har studiero på sina lektioner, vilket beskrivs närmare under avsnitten *Undervisning* och *Trygghet och studiero*. Skolinspektionen anser att det visar att lärarnas samverkan och samsyn kring undervisningen behöver fortsätta att utvecklas och att en sådan samverkan behöver ledas av rektorn.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skaffa sig en bred bild för att göra adekvata bedömningar av skolenhetens verksamhet som underlag inför beslut om utvecklingsinsatser.

Av granskningen framkommer att den uppföljning som görs framför allt är kopplad till kunskapsresultat och elevernas trygghet och studiero. Även om rektorn har kännedom om sådana delar i undervisningen som behöver utvecklas är det viktigt att rektorns uppföljning av undervisningens genomförande både omfattar framgångsfaktorer och utvecklingsbehov. Därmed behöver rektorn utveckla hur undervisningens genomförande följs upp och hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. I rektorns organisation av skolan har hen delegerat till biträdande rektor att leda och följa upp verksamheten på skolan avseende uppföljning och analys, jämställdhetsarbete och organisatoriska frågor. Eftersom det vid granskningens genomförande inte finns en biträdande rektor i verksamheten saknas ett närvarande pedagogiskt ledarskap som både följer upp och analyserar verksamhetens resultat.

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, analysera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn skaffar sig en bredare kännedom om verksamhetens olika delar och skolans resultat såsom hur undervisningen genomförs och i vilken utsträckning och på vilket sätt som värdegrundsarbetet behandlas i undervisningen. Rektor kan delegera utförandet av utvecklingsåtgärderna men har en central och viktig roll i att leda och driva kvalitetsarbetet. Som en del av kvalitetsarbetet ska rektorn också följa upp om de skolförbättrande åtgärder som rektorn tidigare fattat beslut om fått avsedd effekt. Rektorn ansvarar för genomförande av arbetet och utveckling av sin skolas verksamhet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen till största delen är strukturerad och varierad. Eleverna ges i varierande grad ett aktivt lärarstöd under lektionerna vilket medför att alla elever inte på samma sätt ges förutsättningar att komma igång med sitt arbete och bibehålla sitt engagemang. Det förekommer också variationer i hur lärarna arbetar med att stimulera elevernas självförtroende genom att motivera och utmana dem utifrån deras kunskapsnivå. Eleverna har ett visst inflytande över planering och utvärdering av undervisningen som exempelvis innehåll, redovisningsformer och arbetssätt. Undervisningen tillgodoser elevernas möjlighet att reflektera över sitt lärande.

Strukturerad och varierande undervisning samt aktivt lärarstöd

Det skiljer sig åt i vilken utsträckning eleverna får en strukturerad undervisning med ett aktivt lärarstöd och i vilken utsträckning som eleverna ges förutsättningar att följa med i undervisningens olika delar. Lärarna visar och förklarar för eleverna vad de

förväntas lära sig på lektionen och vad som är syftet med undervisningen, men att det varierar i hur lärarna ger eleverna ett aktivt stöd under lektionen. Av såväl intervjuer och observationer framgår till exempel att de flesta lärare arbetar utifrån en tydlig struktur och använder olika tekniska hjälpmedel vid genomgångar som bidrar till att göra informationen mer tydlig för eleverna och underlättar deras deltagande i genomgångarna, men att detta inte tillämpas i all undervisning. Intervjuer och observationer framvisar även att det skiljer sig i hur lärarna på skolan varierar undervisningen och ger ett aktivt lärarstöd i hur eleverna fullföljer sina uppgifter. Det finns också elever som uttrycker i intervju att de både upplever en mer enförmig undervisning och en miljö med sämre studiero, vilket också Skolinspektionen observerade. Resonemanget utvecklas vidare under avsnitt *”Trygghet och studiero”*. I inskickat material och intervjuer framgår att undervisningen på skolan utgår från en gemensam pedagogik som bygger på elevaktivt arbetssätt, men att det finns skillnader mellan hur olika lärare tillämpar det gemensamma arbetssättet. Intervjuer och observationer framvisar att undervisningen består av lärarledda genomgångar som varvas med elevaktiva moment och varierar även med olika arbetsmoment som genomförs i helklass, i grupp eller som enskilt arbete. Elevhälsan berättar i intervju att det finns ett gemensamt tänk hos lärarna men att det fungerar lite olika och att det finns behov av en större likvärdighet i lärarnas arbete kring struktur för att tillgodose en större förutsägbarhet för eleverna.

Stimulans och anpassning av undervisningen

Det varierar i hur lärarna på Donsöskolan tillämpar anpassningen av innehåll och arbetssätt för att möta samtliga elever. Det finns även skillnader i hur väl lärarna lyckas anpassa innehåll och arbetssätt till den aktuella elevgruppen för att kunna stimulera alla elever. Lärarna berättar i intervju att de strävar efter att anpassa undervisningen i syfte att göra den intressant och stimulerande för eleverna. Genom att till exempel fråga inför ett ämnesområde vad eleverna är nyfikna på kan lärarna sedan anpassa och utforma uppgifter. Det finns också utrymme för elever att själva välja vilka områden de vill skriva om i till exempel en instruerande text. Elever ger som exempel att de kan få lösa de uppgifter som är svårare, eller koncentrera sig på de enklare uppgifterna. Vidare förser lärarna också eleverna med digitala och taktila hjälpmedel utifrån elevernas olika behov. Lärarna berättar i intervju att de har ett medvetet tänk kring att eleverna ska våga prata i gruppen och att stärka deras självförtroende, genom att till exempel undvika värdeord såsom att det är *”modigt”* av eleverna att prata högt inför klassen. Roliga timmen kan användas som ett forum för att utveckla en trygghet för elever att våga redovisa uppgifter inför klassen. Lärarna uttrycker även att det finns en god tro på att eleverna kan och vill lära sig mycket. Lärarna diskuterar kollegialt hur de kan skapa engagemang för eleverna i

undervisningen, en del i det är att visa eleverna deras egen utveckling (detta beskrivs vidare i avsnitt *"Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande"*).

I granskningen framkommer emellertid också att det skiljer sig mellan olika lärare hur de arbetar med att anpassa undervisningen och hur den då kan möta eleverna på deras olika nivåer. Arbetet med den elevaktiva pedagogiken ges olika uttryck mellan lärarna och elevgrupperna. Det skiljer sig således mellan hur lärarna lyckas anpassa undervisningen för att nå samtliga elever. I intervju med elevhälsan framgår att differentieringen av undervisningen är lättare att genomföra i de klasser där strukturen är tydlig och att det skiljer det sig i hur lärarna lyckas skapa motivation för eleverna. Vissa lärare är enligt intervju med elevhälsan mindre flexibla i sin undervisning vilket medför att den då inte möter samtliga elever.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Eleverna får vissa möjligheter att reflektera och ta ansvar över sitt lärande genom delaktighet i planering, genomförande och utvärdering av undervisningen. Eleverna menar i intervjuer att det skiljer sig något mellan hur olika lärare ger dem utrymme till att vara delaktiga i planering och utvärderingen av undervisningen, men de ger flera exempel på tillfällen när deras synpunkter påverkat undervisningen, såsom att vara med och bestämma innehåll eller hur kunskaperna ska redovisas. Av intervjuer framkommer att eleverna har olika forum såsom klassråd, enkäter och dialoger med sina lärare för att delge sina synpunkter och önskemål avseende former för undervisningens genomförande och hur de ska redovisa sina kunskaper. Eleverna berättar i intervju att lärarna frågar och lyssnar på dom om vad de tycker om undervisningen, även om de inte anser att det sker så ofta. Lärarna beskriver att de ger eleverna möjlighet att se sitt lärande genom att bland annat använda sig av en bok ("Blå boken") där eleverna kontinuerligt får arbeta i under åren, från årskurs 1 fram tills de slutar årskurs 6. Eleverna har då möjlighet att titta tillbaka på vad de har gjort tidigare och kan då se sin utveckling. Alla klasser har emellertid inte en sådan bok, men samtliga lärare beskriver att de utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna med viss systematik och att lärarna använder olika metoder, såsom genom reflekterande samtal med eleverna under lektionerna och i muntliga återkopplingar till eleverna. Skolinspektionen kunde genom observation notera att eleverna under ett lektionspass fick arbeta med den "Blå boken" och vid en annan lektion även fick träna på att ge varandra återkoppling på uppgifter i syfte att kunna hjälpa varandra i att utvecklas i sitt lärande. I ytterligare en observation fick eleverna reflektera över vad de lärt sig på lektionen och återberätta det genom att använda begrepp som relaterade till undervisningens innehåll.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla undervisningen så att alla elever får tillgång till en stimulerande och strukturerad undervisning.

Av granskningen framgår att undervisningen på skolan i varierad grad tillhandahåller en stimulerande lärmiljö med ett aktivt lärarstöd som möter upp samtliga elever. Det framgår en variation i hur väl lärarna strukturerar sin undervisning för att stimulera eleverna i deras lärande.

Enligt skollagen ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska enligt läroplanen utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt och lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former liksom svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att stötta de lärare som behöver det att planera för och utveckla undervisningen så att det blir en variation och balans och på så sätt bättre stimulera eleverna att nå så långt som möjligt. Det är av stor vikt att undervisningen utformas på ett sådant sätt för att eleverna ska kunna bibehålla sitt engagemang under såväl enstaka lektioner som under skoldagen i sin helhet. En del i detta arbete kan vara att lärare lär av varandras goda och framgångsrika exempel.

Trygghet och studiero**Författningsstöd**

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att det överlag finns ett medvetet och samlat arbete på skolan för en trygg miljö för eleverna, men att det inte innefattar elevernas hela skoltillvaro. Det finns även ett samlat arbete

för att skapa och upprätthålla studieron på skolan men detta arbete genomsyrar inte all undervisning.

Trygghet

Skolan har ett aktivt och medvetet arbete för att skapa och upprätthålla en trygg miljö för eleverna och som innefattar samtlig personal på skolan, men inte alla miljöer under skoldagen. Arbetet bygger på analyser av elevernas trygghet som kartläggs exempelvis genom att eleverna besvarar anonyma enkäter, diskuterar i klass- och i elevråd och har trygghetsvandringar. Det samlade arbetet med trygghet innefattar även att det finns rastvakter och att organiserade rastaktiviteter genomförs. Det finns rutiner för hur personal ska agera om elever blir utsatta för kränkande behandling. Skolan har också återupptagit arbetet med trygghetsteam som legat nere under pandemin där bland annat lärare från låg- och mellanstadiet samt representant från elevhälsan ingår. Trygghetsteamets arbete utgår från enkäter och olika kartläggningar. Lärarna uttrycker i intervjuer att det finns en tydlig koppling mellan deras gemensamma arbete med att utveckla den elevaktiva undervisningen och trygghetsarbetet på skolan då pedagogiken och undervisningen bygger på ett medvetet arbete kring exempelvis placering i klassrummet och på elevers delaktighet. Samtliga elever uttrycker i intervju att de känner sig trygga på skolan och i klassrummet så att de vågar uttrycka sig under lektioner. De är medvetna om skolans gemensamma ordningsregler och ger också exempel på åtgärder som skolan har gjort utifrån deras synpunkter på vad som upplevs som otryggt, så som att göra iordning omklädningsrummen till idrotten.

Det framgår emellertid i samtliga elevintervjuer att eleverna inte på samma sätt upplever trygghet under tiden som de gemensamt tar sig med cykel på led mellan skolorna på Donsö och Styrösö, vilket de börjar med i årskurs 3. Vid de första tillfällena cyklar de tillsammans med personal och efter det tar sig eleverna själva med cykel mellan skolorna. De upplever inte heller samma känsla av trygghet under den tid som de vistas på Styrösöskolan och berättar att frågor om trygghet inte ställs om Styrösöskolan i enkäterna. Det framgår i samtliga personalintervjuer att förflyttningen mellan skolorna endast ingår i trygghetsvandringen för de elever som går i årskurs 6. Rektor, lärare och elevhälsa är i intervjuer medvetna om att eleverna inte upplever transportvägen eller skolgången på Styrösö som helt trygg. Som en åtgärd har en av de undervisande lärarna på Styrösöskolan vars undervisning eleverna har upplevt som otrygg blivit inbjuden till Donsöskolan för att samtala med eleverna. Dessa insatser utgår inte från de systematiska kartläggningar och analyser som grundas i det metodiska trygghetsarbetet, utan kommer till stånd av elevers mer spontana samtal och önskemål med sina lärare på Donsöskolan. Det finns utarbetade rutiner för hur de

elever som går i årskurs 6 på Donsöskolan ska slussas in i verksamheten på Styröskolan där de börjar i årskurs 7, genom att exempelvis äta i matsalen där en gång i veckan. Efter samtal om trygghet med de besökande eleverna från Donsöskolan har man sett till att de nu har särskilda platser att sitta på i matsalen på Styröskolan.

Studiero

Granskningen visar att det varierar mellan lärarna i hur de skapar och upprätthåller ett undervisningsklimat präglad av studiero. Av intervjuer framgår att lärarna i huvudsak har strategier för att främja studiero och åtgärda studieron när den brister. Detta görs både genom klassrumsplaceringar och med metoder för att återställa studieron som är överenskomna med eleverna. Granskningen visar emellertid att studieron varierar mellan olika klasser vilket framkommer både i Skolinspektionens observationer såväl som i intervjuer. Lärarna och elevhälsan beskriver att arbetet med att skapa en gemensam lektionsstruktur, som skildras närmare under avsnittet "*Undervisning*", är en del i arbetet med att skapa tydlighet för eleverna och därigenom förbättra studieron. Vid samtliga observerade lektioner fanns en grundläggande struktur där lärarna tydliggjorde lektionens innehåll för eleverna men lärarna lyckades i varierande grad att nå ut till alla elever i klassrummet. Det tycktes svårt för flertalet elever i en av de observerade lektionerna att hänga med i genomgången, förstå uppgiften och det var oklart om alla elever sedan genomförde sina uppgifter under lektionen. Sammantaget medförde dessa variationer att studieron påverkades i den aktuella gruppen. I intervju med rektor och elevhälsa framgår att det pågår ett arbete i den grupp där variationen i undervisningen, det aktiva lärarstödet och studieron brister, men att arbetet ännu inte fått önskad effekt.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla trygghetsarbetet till att omfatta samtliga elevers olika skolmiljöer under hela skoldagen för att rektorn vid behov ska kunna genomföra adekvata åtgärder.

Skolinspektionens granskning visar att skolan med olika verktyg kartlägger elevernas trygghet men att trygghetsarbetet inte omfattar samtliga delar av elevernas skoldag och att alla årskurser inte deltar på ett likvärdigt sätt. Trygghetsarbetet behöver även omfatta de potentiella risker för konflikter, olyckor och andra oförutsägbara händelser som kan inträffa under elevernas förflyttningar mellan de båda skolorna på Donsö och Styrö.

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet. Att eleverna känner sig trygga i skolan är inte bara ett mål i sig, utan också en förutsättning för att eleverna ska ha möjlighet att tillgodose sig undervisning. Det finns ett tydligt samband mellan elevers trygghet och hur de i övrigt uppfattar skolan. Otrygga elever har en mer negativ bild av skolarbetet jämfört med trygga elever. Det är viktigt att trygghetsarbetet gäller hela utbildningen och då innefattas skolmåltider, korridorer, skolgården under raster med mera. Utbildningen kan med andra ord inte begränsas till undervisningen i lektionssalar och övriga studieutrymmen. En förutsättning för ett framgångsrikt trygghetsarbete är att de olika delar som utbildningen består av betraktas som en enhet och all personals ansvar.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn säkerställer att de kartläggningar och uppföljningar av trygghet som exempelvis görs genom enkäter och trygghetsvandringar ska omfatta samtliga elevers hela skoldagar och på ett systematiskt sätt avse alla de miljöer som eleverna befinner sig i, vilket även innefattar transporten mellan skolorna. Trygghetsarbetet behöver också innefatta att samtliga lärare som är delaktiga i elevernas undervisning har en samsyn i hur de ska ta emot och bemöta eleverna på båda skolor.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar och utvecklingsområde finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn ger lärarna vissa förutsättningar att samverka om bedömning och betyg inom och mellan skolor. Rektorn ger också lärarna vissa förutsättningar till arbetet med likvärdighet, men arbetet behöver stärkas till att omfatta samtliga lärare i alla ämnen. Rektorn har inte försäkrat sig om att lärarnas dokumentation av elevers kunskaper utgår från en likvärdighet i bedömningarna. Vidare följer rektorn till viss del upp och analyserar de bedömningar och betyg som lärarna sätter.

Diskussion och analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn i begränsad omfattning följer upp och analyserar de bedömningar lärarna gör och de betyg lärarna sätter. Rektorn har följt upp vissa betyg

genom diskussion med lärare och har även identifierat vissa avvikelser, såsom skillnader i kunskapsresultat mellan könen, men har enligt egen utsago inte gjort någon ytterligare egen analys av hur lärarnas bedömningar kan spegla undervisningens kvalitet, eller om bedömningarna utgår från likvärdighet. Lärarna menar i intervju att rektorn inte har ställt några riktade frågor till dem angående omdömen eller betyg för enskilda elever, men att de vid specifikt tillfälle har fått frågor avseende gruppnivå, då det var flera elever som inte nådde kunskapskraven i ett ämne. Rektorn, lärarna och specialpedagog kunde då gemensamt diskutera och komma överens om hur de ska arbeta vidare. Lärarna menar i intervju att den tidigare biträdande rektorn har lagt en bra grund för att titta på kunskapsresultat och avvikelser och att förhoppningen är att det arbetet ska fortsätta. I intervju med rektorn och elevhälsan framgår att rektorn visserligen är delaktig i att titta på och gå igenom olika typer av kunskapsresultat och att utifrån det planera undervisningen framåt, men att rektorn inte varit delaktig i att analysera orsaker till varför elevernas kunskapsresultat ser ut som de gör och därmed heller inte ur ett likvärdighetsperspektiv.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn skapar vissa förutsättningar för lärarna att samverka med kollegor inom och mellan skolor. Diskussioner mellan två skolor sker inom samtliga teoretiska ämnen men inte i de praktisk-estetiska, de lärarna diskuterar istället gemensamt inom skolan. Lärarna sätter omdömen och betyg enskilt men diskuterar dem också kollegialt i syfte att kvalitetssäkra sina bedömningar. Av intervjuer framgår att lärarna på möten har en öppen dialog kring de bedömningar som görs och att studiedagar har använts för att skapa samsyn utifrån den nya läroplanens riktlinjer för bedömningar. Lärarna berättar att de använder Skolverkets bedömningsstöd samt olika screeningsverktyg som stöd för kvalitetssäkring av sina bedömningar. Lärarna har emellertid inte diskuterat med varandra om bedömningarna i de gemensamma screeningsverktygen är likvärdiga och rektorn har inte heller tittat på om de bedömningar som läggs in i mallen och som sedan ligger till grund för betyg och omdömen är likvärdiga.

Lärare som är obehöriga får stöd av legitimerade ämneskollegor. Lärarna berättar även att de samarbetar med lärare från en annan skola för att jämföra bedömningar i syfte att skapa mer likvärdighet samt att utveckla lärarnas bedömarkompetens. Sambedömning görs utifrån underlag från Skolverkets bedömningsstöd i lågstadiet, tillsammans med en annan skola. I intervjuer framkommer att man på lågstadiet främst arbetar med svenska och matte, medan man på mellanstadiet har ett bredare material för bedömning inom fler ämnen, men att det inte är helt implementerat i hur

man använder dessa för likvärdigheten. I nationella provens skriftliga delar sker sambedömning med andra skolor, både i årskurs 3 och i årskurs 6.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda arbetet med att följa upp och analysera elevernas betyg och omdömen i syfte att identifiera eventuella avvikelser och ta reda på vad dessa beror på och vidta adekvata åtgärder.

Granskningen visar att rektorn i vissa delar leder ett uppföljnings- och analysarbete av lärarnas bedömningar samt betygssättning. Rektorn har visserligen tittat på skillnader mellan betyg på flickor och pojkar och har haft diskussion med lärare utifrån en specifik situation kring betygssättning. Men det saknas ett bredare arbete kring att analysera elevernas betyg och omdömen, för att få syn på bakomliggande faktorer.

Enligt skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas. Skolverkets allmänna råd anger att rektorn behöver skapa förutsättningar för lärarna så att det finns en samstämmighet kring hur kriterier för bedömningar av kunskaper i styrdokumentet tolkas och hur elevprestationer bedöms och vägs ihop.¹ Rektorn behöver även årligen analysera skillnader mellan olika lärares bedömningar och omdömen i syfte att säkerställa likvärdiga omdömen. I det ansvaret ligger att undersöka om det finns omotiverade avvikelser i omdömen inom skolenheten och vid behov besluta om åtgärder för att komma till rätta med dem.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn att fortsätta och utveckla arbetet med att etablera arbetsformer och skapa utrymme för att utifrån kunskapsresultaten följa upp om det förekommer avvikelser i lärarnas bedömningar mellan ämnen, årskurser eller mellan nationella prov och slutliga betyg och omdömen. Rektorn behöver sedan analysera de eventuella avvikelser som identifierats i syfte att urskilja bakomliggande orsaker.

På Skolinspektionens vägnar

X Fredrik Nellemo

Beslutsfattare

Signerat av: Fredrik Nellemo

I handläggningen av ärendet har Karin Larsson och Matilda Yvede medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 17 -18 januari 2023. Besöket genomfördes av Karin Larsson och Matilda Yvede.

Donsöskolan är en kommunal F-6 skola med totalt 153 elever. Skolan ingår i ett rektorsområde med fyra skolor som har varsin biträdande rektor. På skolan arbetar 16 lärare.

Bilaga 3: Formulär för huvudmannens redovisning

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

- Utvecklingsområde 1: Rektorn behöver skaffa sig en bred bild för att göra adekvata bedömningar av skolenhetens verksamhet som underlag inför beslut om utvecklingsinsatser.

- Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

- Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:

- Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

- Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

• Utvecklingsområde 2: Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla undervisningen så att alla elever får tillgång till en stimulerande och strukturerad undervisning.
• Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
• Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
• Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
• Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
• Utvecklingsområde 3: Rektorn behöver utveckla trygghetsarbetet till att omfatta samtliga elevers olika skolmiljöer under hela skoldagen för att rektorn vid behov ska kunna genomföra adekvata åtgärder.
• Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
• Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
• Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

• Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
• Utvecklingsområde 4: Rektorn behöver leda arbetet med att följa upp och analysera elevernas betyg och omdömen i syfte att identifiera eventuella avvikelser och ta reda på vad dessa beror på och vidta adekvata åtgärder.
• Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
• Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
• Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
• Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: